

ಭಾರತದಲ್ಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳು/ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

-ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಜಿ.ಡಿ.ಚಂದ್ರಯ್ಯ

ಜಿ.ಡಿ.ಚಂದ್ರಯ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ
ಕಾಲೇಜು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು. ಅವರು ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿವಾಸಿ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಚತ್ತೀಸ್‌ಘಡ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಬಿಹಾರ, ಗುಜರಾತ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳ ಅವನತಿಗೆ ಆಧುನಿಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನಾಗರೀಕ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಬೇಟೆ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳು ಮತ್ತು ಗಿಡಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕರಕುಶಲತೆಗಳು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದಿವಾಸಿ ಪದದ ಅರ್ಥ:

'ಆದಿವಾಸಿ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗಿರಿಜನ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲ ಈ ಶಬ್ದವು ಬಹಳ ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು. ತರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ/ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ

ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತ ಗುಂಪಿನಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಕೆಲವು ಮಾನದಂಡಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

- ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ; ಅವರು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಬಹುದೂರದ, ಸತ್ಕರಿಸದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ: ಅವರು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಅವರ ಬಡತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ; ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ:

- 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ 104 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.8.6 ರಷ್ಟು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಮಾಲಯದ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶ, ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಅಸ್ಸಾಂ, ಮೇಘಾಲಯ, ತ್ರಿಪುರ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮಣಿಪುರ, ಮಿಜೋರಾಂ ಮತ್ತು ನಾಗಲ್ಯಾಂಡ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮೇಘಾಲಯ ಮತ್ತು ನಾಗಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗ, ಖಾಸಿ, ವಾಂಚು, ಬೋಡೋ ಮುಂತಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ.
- ಭಾರತದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾ ನದಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯವರೆಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.
- ಸಂತಾಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಇವೆ.
- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ, ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ.

- ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಯಳಂದೂರು-ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನಬೆಟ್ಟ, ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸೋಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು (ಸೋಲಿಗರ ಹಾಡಿಗಳು), ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇರುಳಿಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನೀಲಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ತೋಡಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ಆದಿವಾಸಿ ಸಂತರು: ಸಂತರೆಂದರೆ ಪವಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದರ್ಥ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಸಂತರೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ.

- ಸಂತ ಬುದ್ಧ ಭಗತ್: ಇವರು ಕೋಲ ದಂಗೆಯ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ಸಂತ ಗಂಗ ನರೈನ್: ಇವರು ಭೂಮಿ ಯಜ್ಞ ದಂಗೆಯ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.
- ಸಂತ ಗಿರಾಣಿ ವೆಲ್ಸಾಥ್ ಜಿ.ಕೋಲ: ಇವರು ಕೋಲ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನ, ಜುನಾಗಡದವರಾಗಿದ್ದು, 17 ಮತ್ತು 18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಂತರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದರು.
- ಸಂತ ಗುರುದೇವ ಕಲಚರಣ: ಇವರು ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು ಬೋಡೋ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿ ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮ ಚಳುವಳಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ದಂಗೆಗಳು:

ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಲೇವಾದೇವಿದಾರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದರದ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಬಲವಂತದಿಂದ ಅವರು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಕರಾರು ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅವರು ಸಾಲ ಮರಳಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಲಗಾರನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಡಮಾನಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು ನಂತರ ಅದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು

ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಕೆಲವು ಆದಿವಾಸಿಗಳು 18ನೇ ಮತ್ತು 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಇವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾದ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದಂಗೆಯೆದ್ದವರೆಂದರೆ, ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗಗಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತ ನೀತಿಗಳು, ಆಸ್ತಿ ಒಡೆತನ, ಮಾಲೀಕತ್ವ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಲೇವಾದೇವಿದಾರರ ಕಿರುಕುಳ ಮುಂತಾದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ದಂಗೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. 1789 ರಿಂದ 1921ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 15 ಹೋರಾಟಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ,

- ಬೆಂಗಾಲ್‌ನ ಛೋರ್ದಂಗೆ (1795-1800)
- ಖುರ್ದ ದಂಗೆ (ಒರಿಸ್ಸ) (1817)
- ಭಲ್ ದಂಗೆ (1822-1857)
- ಪರಲ್ಕೊಟ್ ದಂಗೆ (1825)
- ಕೋಲರ ದಂಗೆ-1831: ಈ ದಂಗೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಸಿಂಗಬೂಮ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೋನ್‌ಪುರ ಪರಗಣದಲ್ಲಿ, ಇದರ ನಾಯಕ ನಾಯಕನೆಂದರೆ ಬುಧ್ಧ ಭಗತ್
- ತರಪುರ್ ದಂಗೆ (1842-54)
- ಮರಿಯ ದಂಗೆ (1842-63)
- ಸಂತಾಲ ದಂಗೆ -1855 : ಬಹಾರದ ರಾಜಮಹಲ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಇವರ ನಾಯಕರೆಂದರೆ ಕನ್ಹು ಮತ್ತು ಸಿದ್ದು ಮಂಜಿ.
- ಗೊಂಡ ದಂಗೆ (ರಾಮ್‌ಜೀ ಗೊಂಡ) (1860)
- ಮುಂಡರ ದಂಗೆ: 1899 ಇವರು ಛೋಟಾ ನಾಗಪುರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗದವರು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು, ಇವರ ನಾಯಕನೆಂದರೆ ಬರ್ಸಾ ಮುಂಡ.
- ಕಚ್ಚಾ ನಾಗ ಹೋರಾಟ: ಮಣಿಪುರದ ಕುಕಿ ದಂಗೆ (1917-1919) ಈ ಜನಾಂಗವು ಮಣಿಪುರದ ಕಾಜಾರ್ ಮತ್ತು ನಾಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಇವರ ನಾಯಕರೆಂದರೆ ಜಾಡೋನಾಂಗ್, ಗೈಡಿನ್ಲಿ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳು:

- ಒಂದು ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡುವುದು ತುಂಬಾ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮತ್ತು ನಿಗ್ರಿಯೊ ಪಂಗಡಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವೈತರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಟಬೆಲೋ-ಬರ್ಮನ್ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮಣಿಪುರದ ಮಿಹಿಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರು ಆದಿವಾಸಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಅಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ರಾಜ್‌ಭೊಂಗ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗವು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಡೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗುಜ್ಜಾರ್ ಜನಾಂಗದ ಎಸ್.ಐ. ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರಾಕರಿಸಿತು.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು :

ಸಾಮಾಜ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ: ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾನತಾವಾದಿ ಸಮಾಜದ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಾದಿಸುವಂತೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮದು ಸಮಾನತಾವಾದಿ ಸಮಾಜವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನಗರ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಮಾಜಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲವೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲೇ/ಬುಡಕಟ್ಟು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲೇ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಿಶ್ರ ಜಾತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಂಗಡಗಳು ಕುಲದಲ್ಲೆ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಡಾಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸ್ವಗೋತ್ರ ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೋಟಾ

ನಾಗಪುರದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಒಂದೇ ಗೋತ್ರದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾಗಿದ್ದು. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂತಾಲರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೋತ್ರದ ಹೊರಗಿನ ಗೋತ್ರದವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಗೋತ್ರದ ಒಳಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಳೆಯಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಸಂತಾಲರು ತುಂಬಾ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಚೋಟಾನಾಗಪುರದ ಹೋ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಅನ್ಯಗೋತ್ರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಗೋತ್ರ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಹಭೋಜನವನ್ನು ಸಹ ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು: ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಭೂ ಒಡೆತನವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವವು ಬಂಧು ಬಳಗಗಳಿಂದ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಹಾಗೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಂಶಗಳ ಭಾಗಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮುಂದುವರೆದ ಮನೆತನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿಡಿತದಲ್ಲರುತ್ತದೆ. ಆದಿವಾಸಿಗಳ ನಂಜಕೆಗಳು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಜಾರ್ಖಂಡಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ: ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶವಾಗುವಾಗಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು

ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ಅಂದರೆ ಗೊಂಡಾಗಳಂತಹ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೇ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

1970ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಭಾರತದಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ತೀವ್ರತರಹವಾದ ಭೂಮಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿತು. ಬಹುತೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತಮಗೆ ಅಭಾವವಿರುವ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಹೊರಗಿನ ಜನರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ದಿನಸಿ, ಉಪ್ಪು, ಕಬ್ಬಿಣ ಉಪಕರಣಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದವು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ದೂರ ಕೈ ಸೇರಿದವು.

ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

- ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 5ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಮತ್ತು 6ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯು ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನೆರವು, ಆದಿವಾಸಿ ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ, ಮೈಕ್ರೋ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದವು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ - ಪ್ರೊ.ಸಿ.ಪಾರ್ವತಮ್ಮ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, 2007
2. Kurup.A.M and Roy Burman.B.K. (Ed.) – Soligaru, a Scheduled Tribe of Mysore State, Census of India 1961, Part V- B (iv) Manager of Publication New Delhi, 1972.

3. Morab S.G – Soliga of Biligiri Ranga Hills
4. Somasundaram H.N and R.V.Kibe – Soliga, the Tribe and its Stride (Ed.)
Vivekananda Girijana Kalyana Kendra, B.R.Hills, Karnataka, 1990.
5. Tribal situation in South India. Ed. by K.S.Singh, Indian Institute of
Advanced Study, Simla, 1972.
6. ಶಿವಸ್ವಾಮಿ.ಜಿ., ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್.ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1987.
7. ಆಸೀಫ್ ಷರೀಫ್, ರೇಷ್ಮೆ ನಗರ, ಅಂಕನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಾಶನ, 2006